

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КОМСОМОЛЕЦ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

“25 ” июль 2018 ел, № 6/1

"Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл жирлеге терриориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында»

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, "эйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Круглое Поле авыл жирлеге Уставы нигезендә, Түгәрәк Алан авыл жирлеге терриориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торғызу максатларында, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл жирлеге Советы,

КАРАР КЫЛДЫ::

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Комсомолец авыл жирлеге терриориясендә, күшүмтә нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.
2. Элеге каарны Комсомолец авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында халыкка игълан итәргә.
3. Элеге каарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.
4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Совет Рәисе

О.В Сурова

Комсомолец авыл жирлеге

Советының 2018 елның 25июлендә

кабул ителгэн 6/1 номерлы каарына

кушымта

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл жирлеге территориясендә дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе түрында

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, "Эйләнә-тирә мохитне саклау түрында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7 - ФЗ номерлы федераль закон, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Круглое Поле авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Комсомолец авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели (алга таба текст буенча авыл жирлеге).

1. Төп тәшенчәләр

Бу Нигезләмәдә түбәндәге төп тәшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-табигый һәм ясалма рәвештә барлыкка килгән агач, куак һәм үлән үсә торган үсемлек (парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәк түтәлләре, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар да кертең).

Табигый территорияләр - жир рельефының, туфракларның, үсемлекләрнең бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан билгеле бер типларын үз эченә алган территорияләрнең хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылмаган хужалык эшчәнлеге.

Табигый барлыкка килгән үсемлек участоклары булган яшелләндерелгән территорияләр, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең азастроенные участоклары, алар чикләрендә өслекнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр катламы белән мәшгуль.

Залесенные территорииләр - табигый барлыкка килгән төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорииләр участоклары.

Агач-диаметрлы 5 см. нан да ким булмаган санда, 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, үсемлек.

Куаклык-купъеллык (агачтан аермалы буларак), туфракның ин өслегендә үсә торган үсемлек

Үлән покры-газон, табигый үлән үсемлеге.

Бер урында үсә торган үсемлекләр, куаклар үсеп утыра.

Яшел массив-кимендә үсә торган территория участогы .50 данә олы яштәге (15 яштән өлкәнрәк) агачлар тәшкил итә, алар бердәм идәнне барлыкка китерә.

Яшел үсентеләргә зыян килү-аларның үсүен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларны яки туфракның тамыр зонасында заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка йогынты ясавы.

Яшел үсентеләрне юк итү - агачларны кисү яки аларның үсүенә китергән башка зарар итү.

Компенсация белән яшелләндерү-юк ителгән яки зыян күргән агачлар урынына яшел үсентеләрне яңадан торғызу.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләрне саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсүен тәэммин итү буенча бурычлар йөкләнә:

Санитар врачиның " санпин 2.2.1. оешмалар тарафыннан күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - әлеге оешма житәкчеләренә;

2.1.2. милек яки арендага алынган участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторларга.

2.3. Яшел үсентеләрнең хужалары, кулланучылар һәм арендаторлары яшел үсентеләрнең сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешле карауны тәэммин итәргә тиеш

2.4. Әлеге Нигезләмә милек формасына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла. һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел үсентеләрнең торышы турында

тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндөрелгән территорияләрне һәм яшел массивларны, яшел үсентеләр эшчәнлеген тәэммин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе)

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куак кисү бары тик рөхсәт нигезендә генә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсө рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт алу өчен мәрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә хат-билгеләнгән форма буенча гариза (1 нче күшымта) бирә, анда агачларның саны, исеме, аларның торышы, кисүне чикләнгән урында һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. кишәрлекнән схемасы якынданы корылмаларга яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр;

1.3.2. жир кишәрлекнә хокук билгеләүче документларның таныкланган күчermәләре, шулай ук төзелә торган биналарның һәм корылмаларның габариты астына эләгә торган яшел утыртмалар киселгән очракта, шәһәр төзелеше документлары расланган;

4.4. Гариза кабул итү кире кагылырга мөмкин, әгәр мәжбүри мәгълүмат яки документлар юк яисә теркәлмәгән булса.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кергәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт бирүче максуслаштырылган оешмага мәрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

1.5.1. исемлекләре яшел үсентеләр;

4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянән санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.5.3. киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.6. Авыл жирлеге башкарма комитеты хатлар нигезендә-мәрәжәгать итүченең гаризалары, яшел үсентеләрне натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәя (түләү) исәпләү проектын әзерли авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт итү турынданы күрсәтмәләре.

3.7. Эш башкаруга рөхсәт алган очракта гариза бирүче, мәнфәгатьләрендә, аның юкка чыгарыла яшеллеккә нигезендәелеге Нигезләмә яшел үсентеләрне кисеп чыккан өчен түләүләр кертергә тиеш һәмкомпенсация тәртибен раслаучы документларны бирергәяшелләндеру.

3.8. Агач һәм куаклар кискән өчен түләү гариза бирүче авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.9. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә мөрәжәгать итүченең акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләр генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.10. Киселгән яшел үсентеләрне кисү, төяү һәм чыгару эше башланган көннән алыш өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны житештерү урынында саклау тыела.

3.11. Агач кисү урынына якын территориядә газон, яшел үсентеләр зыян килгән очракта, житештерүче аларны территория хужасы һәм контролълек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта мәжбүри рәвештә янадан торғыза, ләкин зыян китергән вакыттан ярты ел эчендә.

3.12. Агач һәм куаклар кисүдән башка агач кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.12.1. карау кисәкләре үткәрү, санитар кисуләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.12.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.13. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүне гамәлгә ашыручи гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннара компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.14. Авария хәлендәге, коры чыдам һәм иминлеккә куркыныч тудыруучы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә (2 нче акт - күшымта төзелә), әлеге үсентеләрне арендалаучы, әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт алган аттестацияләнгән белгечләр белән килешү төзү юлы белән беренче чиратта эшкәртелә.

3.15. РФ Урман кодексының 20 статьясы буенча, хужалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре яисә жир кишәрлекендә табигый рәвештә барлыкка килгән, аны гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырганнан соң, аның үз милке булып тора һәм ул үз тикшерүе буенча эш итә.

3.16. Рөхсәтсез кисү яки юк итү яшел үсенте таныла:

3.16.1. рөхсәтеннән башка яки рөхсәтеннән башка агач һәм куаклар кисү, ләкин рөхсәт ителгән токымнар да шул күләмдә түгел;

3.16.2. агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү нәтиҗәсендә ут белән саксыз эш итү;

3.16.3. кәүсә яки камыр ризыклары турында;

3.16.4. жәрәхәтләре үсә торган ағаclar hәм куаклар дәрәжәсенә кадәр үсеш тұktау;

3.16.5. жимерү ағаclar hәм куаклар сточными водами, химик матдәләр, калдыклар hәм моңа оxаш;

3.16.6. корыган ағаclarны үzирекле кисү;

3.16.7. ағаclarның hәм куакларның башка жәрәхәтләре.

3.17. Дәүләт урман фондында булған ағаclarны hәм куакларны кисү маxsus вәкаләтле дәүләт органныры биргәn рөхсәтләргә туры кiterеп башкарыла.

3.18. Элеге нигезләmәне бозып, ағаclar hәм куакlарны бетерү үз белдеге беләn кисүдәn тора hәm Россия Федерациясе hәm Татарстан Республикасы законнары нигезенде административ hәm жинаять җаваплылығы алынырга тиеш. Элеге Нигезләmә кагыйдәләren үтәү,ничшикseз, барлык гражданнаr, oешмалар hәm учреждениеләr өчен авыл жирлеге территорииясенде.

4. Компенсация беләn яшellәndерү

4.1. Компенсация беләn яшellәndерү рөхсәт ителгәn очраклarda гамәлгә ашырыла ағаcl kisү, законсыз зыян кiterү яки юк иту яшel үсентеләr. Компенсацион яшellәndерү киләse сезонда башкарыла, өчен яраклыагаclar, куакlар hәm газоннаr утырту, эмма елдан да соңга калмычя яшel үсентеләrgә зыян килү яки юк иту фактын билгеләү.

4.2. Компенсация беләn яшellәndерү гражданнарың яисә юридик затларның, мәnфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләr нәтиjәsendә башкарыла, алар яшel үсентеләrgә зыян килгәn яки юк ителгәn.

4.3. Элеге Нигезләmә нигезенде, яшel үсентеләrgә кiterелгәn зыян табигый формада кайтарлырга тиеш - компенсация яғыннан яшel үсентеләrне яңадан торғызу, юк ителгәn 2 сфицент урынына кире кайтарлырга тиеш.

5. Яшel үсентеләrне саклау шәhәr төзелеше эшчәnlеген тормышка ашырганда

5.1. Авыл жирлегендә шәhәr төзелеше эшчәnlеген гамәлгә ашыру яшel үсентеләrне яклау буенча таләпләrне үтәp алып барыла.

5.2. Яшellәndерелгәn территорияләr, шул исәптәn яшel массивлар, шулай ук яшellәndерелгәn территорияләrне үстерү өчен билгеләngәn жир участоклары төзелешкә hәm аларның максатчан билгеләnеше беләn бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшel үсентеләr биләgәn жир кишәrlекләрендә төзелеш эшләren оештырганда, проект алды документациясе киселергә тиешле яшel үсентеләrgә бәя бирергә тиеш. Бу очраклarda зыянны каплау киселгәn өчен алдан түләү керту юлы беләn башкарыла элеге Нигезләmәnen 2 hәm 3 бүлекләрендә билгеләngәn тәrtиптә үзагач hәm компенсацион яшellәndерү.

6. Эшмәkәrlек эшчәnlеген тормышка ашырганда яшel үсентеләrне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм Яшел массивларда тыела сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, палаткалар урнаштыру һәм башкалар эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашыру өчен башка корылмалар авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәте.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшелләндерелгән территорияләрдә һәм Яшел массивларда шартлау куркынычы булган объектларны куллану тыела, янгын һәм агулы матдәләр, территорияне пычрату һәм чүпләү, башкалар гамәлләр, сәләтле повлечь өчен повреждение яки уничтожение Яшел үсенте.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.

1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл жирлеге территориясендә РФ Дәүләт урман фонды жирләренә көмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәгә

Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе алдыннан(оешма исемен яки Ф. И. О., адресны күрсәтергә)

ГАРИЗА

Комсомолец АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ АГАЧ-КУАК КИСҮ ЧИКЛӘНГӘН

Агач, куаклар, агач-куак кисүне рөхсәт итегез

жир кишәрлекендә локализацияләнгән үсемлекләрнең (кирәклә ассызыкларга кирәк),
астагы(оешма исемен яки Ф. И. О. атамасын һәм жир кишәрлекенә хокук төрен күрсәтергә)
һәм урнашкан жирләрдә (торак пунктны күрсәтергә)

Жир участогы булу белән характерлана:

агач шт.

куаклык

Жир кишәрлекен үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә агач-куак утыртуны уздырырга йөкләмә бирәм.

Ф. И. О. (Яза)

Дата

Күшымта:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.
2. Жир участогының аңа төр һәм яшеллекләр саны төшерелгән планы
агач кисү күздә тотыла торган утыртмалар.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомолец авыл җирлеге
территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә көрмәгән яшел
утыртмалар кисү тәртибе турында нигезләмәгә 2 нче күшүмтә

АКТ

КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ ТАНУ ТУРЫНДА

Комсомолец авыл җирлегенең Башкарма комитеты
муниципаль районы » муниципаль берәмлеге башлыгы

Составында Комиссия:

1.

(Ф. И. О., вазифа)

2.

(Ф. И. О., вазифа)

3.

(Ф. И. О., вазифа)

яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре буенча боерык калдырылды:

Нәтижә:

Комиссия әгъзалары:

1.

(язылу) (Ф. И. О.)

2.

(имза) (Ф. И. О.) 3.

(язылу) (Ф. И. О.)